नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६२) काठमाठौं असोज ११ गते, २०६९ साल -अतिरिक्तङ्कक १७ अ

भाग ३

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सूचना

सुदूरपश्चिम विकास आयोग -गठन तथा कार्यसञ्चालन) आदेश, २०६९

प्रस्तावना: सुदूरपश्चिम क्षेत्रको सर्वाङ्गीण एवं दिगो विकासका लागि नीति तथा योजना तर्जुमा गरी शीघ्र कार्यान्वयनमा प्रमुख भूमिका खेल्ने सक्षम एक अधिकार सम्पन्न सुदूर पश्चिम विकास आयोगको गठन तथा कार्य सञ्चालन विधिलाई व्यवस्थि तगर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपाल सरकारले देहाय बमोजिमको आदेश जारी गरेको छ ।

1. **सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ**: (१) यस आदेशको नाम “सुदूरपश्चिम विकास आयोग -गठन तथा कार्यसञ्चालन) आदेश, २०६९” रहेको छ ।

(२) यो आदेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

2. परिभाषा: (२) विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस आदेशमा,-

(क) ”आयोग” भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठित सुदूरपश्चिम विकास आयोग सम्झनु पर्छ।

(ख) “अध्यक्ष” भन्नाले आयोगको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

(ग) “सदस्य” भन्नाले आयोगको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ र सो शब्दले आयोगको अध्यक्ष एवं सदस्य सचिवलाई समेत जनाउने छ ।

(घ) “परिषद” भन्नाले आयागको सचिवालय सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “सचिवालय” भन्नाले आयोगको सचिवालय सम्झनु पर्छ ।

(च) “सुदूरपश्चिम क्षेत्र” भन्नाले सुदूरपश्चिमका डोटी, अछाम, बाजुरा, बझाङ्ग, डडेल्धुरा, बैतडी र दार्चुला जिल्ला सम्झनु पर्छ ।

(छ) “कार्यकारी निर्देशक भन्नाले दफा २१ बमोजिमको कार्यकारी निर्देशक सम्झनु पर्छ ।

(ज) “कर्मचारी भन्नाले आयागमा कार्यरत कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

(झ) “तोकिएको वा तोकिएबमोजिम भन्नाले यस आदेश अनतर्गत आयोगले जारी गरेको निर्देशिका वा कार्यविधिमा तोकिएको वा तोकिएबमोजिम सम्झनु पर्छ ।

3. आयोगको गठन र कार्य क्षेत्र: सुदूरपश्चिम क्षेत्रको सर्वाङ्गीण एवं दिगो विकासका लागि विकास नीति तथा योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न एक सुदूर पश्चिम विकास आयोगको गठन हुनेछ ।

(२) आयोगमा देहायबमोजिमका अध्यक्ष र सदस्यहरु रहनेछन् :-

(क) सुदूरपश्चिम क्षेत्रका स्थायी बासिन्दा मध्येबाट नेपालसरकारबाट नियुक्त एक जना - अध्यक्ष

(ख) सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा स्थायी रुपमा बसोवास गरेका मध्येहरुबाट प्रतिनिधित्व हुने गरि नेपाल सरकारबाट मनोनित पाँच जना - सदस्य

(ग) उपाध्यक्ष, गरिवी निवारण कोष - सदस्य

(घ) सचिव, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य

(ङ) सचिव, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय - सदस्य

(च) कार्यकारी निर्देशक -सदस्य-सचिव

(३) अध्यक्ष र कार्यकारी निर्देशकले आयोगको पूर्णकालीन पदाधिकारीको रुपमा कार्य गर्नेछन् ।

(४) कार्यको कार्यक्षेत्र सुदूरपश्चिम क्षेत्र हुनेछ ।

4. <u>योग्यता</u> : देहायको योग्यता भएको व्यक्ति आयोगको अध्यक्षमा नियुक्त हुन सक्नेछ :-

(क) नेपाली नागरिक,

(ख) सुदूर पश्चिम क्षेत्रका स्थायी बासिन्दा,

(ग) कुनै मान्यताप्राप्त विधामा स्नातकोत्तर उपाधि हासिल गरी योजना तथा अनुसन्धानका क्षेत्रमा कम्तीमा १० वर्ष काम गरी विशिष्टता हासिल गरेको,

(घ) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा कसूरदार ठहर नभएको,

(ङ) नियववस बैङ्कको ऋण नतिरी प्रचलित कानून बमोजिम कालोसूचीमा नपरेको ।

5. <u>आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः</u> यस आयोगमा अन्यत्र लेखिएका काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको विकासको सम्भावना र अवसरलाई अध्ययन गरी अल्पकालीन मध्यकालीन र दीर्घकालीन योजनाको तर्जुमा, अनुगमन र मूल्याङकन गर्ने ।

(ख) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको विकास योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन गर्नका लागि उपयुक्त संरचना तथा संयन्त्रको निर्माण र विकास गर्ने,

(ग) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको समग्र आथिक एवं सामाजिक विकासका लागि क्षेत्रगत नीति तर्जुमा, अनुगमन तथा मूल्याकंन गर्ने,

(घ) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको आर्थिक, सामाजिक विकासका समग्र पक्षका बारेमा तथ्याङ्क सङ्कलन तथा प्रशोधन, अध्ययन, अनुसन्धान गरी वा गराई संप्रेषण गर्ने गराउने,

(ङ) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको आर्थिक विकासका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत र साधनको आँकलन गर्ने,

(च) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको समग्र विकासका लागि अवलम्बन गर्नु पर्ने नीतिका सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,

(छ) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको गरिवी निवारणको रणनीति तर्जुमा गरी निश्चित अवधिभित्र निरपेक्ष गरिवी अन्त्य गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गराउने,

(ज) सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा सञ्चालित विभिन्न विकास आयोजनाको कार्यान्वयन र प्रतिफलको समीक्षा गरी नेपाल सरकार समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने,

(झ) मुलुकको आवधिक योजना अनुरुप सुदूरपश्चिम क्षेत्रको वार्षिक विकास कार्यक्रम, लक्ष्य तथा प्राथमिकता निर्धारण गर्ने,

(ञ) नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुसँग समन्वय गरी वार्षिक विकास कार्यक्रमका लागि बजेट सीमा निर्धारण गर्ने,

(ट) क्षेत्रगत मन्त्रालय, सचिवालय, विभाग तथा निकायहरुले तयार गरेका सुदूरपश्चिम क्षेत्रको योजनाको स्वीकृतिका लागि सहमति दिने र क्षेत्रगत नीति तर्जुम ागर्न सहयोग पु-याई कार्यान्वयनका लागि सुझाव तथा निर्देशन दिने,

(ठ) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको विकाससँग सम्बन्धित विकास आयोजनाको प्रस्तावको मूल्यांकन गरी आवश्यकता अनुसार स्वीकृत गर्ने,

(ड) स्वीकृत कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित निकायलाई निर्देशन दिने,

(ढ) सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा अवस्थित प्राकृतिक श्रोतको दिगो तथा कुशल व्यवस्थपनको आवश्यक नीति तथा योजना बनाउने,

(ण) सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा रहेका र सो क्षेत्रबाट उत्पादन हुने मानव संशाधन विकास तथा परिचालनको लागि दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन योजना तर्जुमा गरी क्षेत्रगत कार्यक्रममा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने वा गराउने,

(त) सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा सम्भाव्य राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र तथा आयोजनाको पहिचान गरी राष्ट्रिय योजना आयोगसँग समन्वयात्मक रुपमा कार्यान्वयन गर्ने,

(थ) नेपाल सरकारले समय समयमा तोकेका अन्य काम गर्ने ।

6. **आयोगको बैठक:** (१) आयोगको बैठक वर्षमा कम्तिमा चार पटक भन्दा कम नहुने गरी आवश्यकता अनुसार बस्ने छ ।

(२) अध्यक्षको निर्देशनमा सदस्य-

(३) आयोगको बैठकको अध्यक्षता आयोगको अध्यक्षले गर्नेछ । अध्यक्षकोअनुपस्थितिमा वरिष्ठ सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(४) आयोगमा तत्काल कायम रहेका कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा आयोगको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

<u>खण्ड ६२ अतिरिक्ताङ्क १७ अ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०६९।६।११</u>

(५) आयोगको बैठकमा बहुमतको निर्णय मानिनेछ र मत वरावर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिन सक्नेछ ।

(६) आयोगको बैठकको निर्णय आयोगका सदस्य-सचिवद्धारा प्रमाणित गरिनेछ

(७) आयोगको बैठकमा सम्बन्धित पदाधिकारी तथा विशेषज्ञलाई पर्यवेक्षकको रुपमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ । क्षेत्रीय प्रशासक र क्षेत्रीय निर्देशकहरुलाई अध्यक्षले आवश्यकतानुसार बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(८) आयोगको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि आयाग आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

7. **अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार**: (१) यस आदेशमा अन्यत्र लेखिएको काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त अध्यक्षको काम, कर्तव्य तथा अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) आयोगसँग सम्बन्धित काम समन्वयात्मक ढङ्गले सञ्चालन गर्ने गराउने,

(ख) सुदूरपश्चिम क्षेत्रको समग्र आर्थिक स्थिति, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम र आयोजना कार्यान्वयनको स्थितिका बारेमा समय समयमा प्रधानमन्त्रीलाई जानकारी गराउने,

(ग) आयोगको नियमित बैठकको मिति, स्थान र छलफलको विषय स्वीकृत गर्ने,

(घ) आयोगले सम्पादन गर्नुपर्ने काम कारवाही बारे सदस्यको जिम्मेवारी तोक्ने

(ङ) सुदूरपश्चिम क्षेत्रका विभिन्न विषयगत कार्यालयका प्रमुख क्षेत्रीय प्रशासक, क्षेत्रीय निर्देशकहरु एवं सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाका प्रमुखहरु बोलाई समय समयमा सुदूरपश्चिम क्षेत्रको विकास निर्माण एवं सो को समन्वय गर्न बैठक आयोजना गर्ने,

(च) विकास निर्माण सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायलाई अध्यक्षले निर्देशन दिने,

(छ) तोकिएबमोजिमका अन्य काम गर्ने गराउने,

(२) आयोगका नियमित काम कारबाहीहरु अध्यक्षको निर्देशन अनुरुप सञ्चालन हुनेछन् ।

(३) उपदफा (१) को खण्ड (च) बमोजिम अध्यक्षल दिएको निर्देशन पालना गर्नु सम्बन्धित सवै निकायको कर्तव्य हुनेछ । अध्यक्षले यसरी दिएको निर्देशनका सम्बन्धमा सम्बन्धित मन्त्रालयलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

8. **प्रगति विवरण पेश गर्नुपर्ने** : सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा सञ्चालित विकास निर्माण कार्यक्रमहरुको आवधिक प्रगति विवरण सम्बन्धित निकायले आयोग समक्ष नियमित रुपमा र आयोगले मागेका वखत पेश गर्नु पर्नेछ ।

9. **सुदूरपश्चिम विकास परिषद्को गठन**: (१) आयोगले तर्जुमा गरेको अल्पकालीन, दीर्घकालीन वा आवधिक विकास योजना छलफलको लागि सुदूरपश्चिम विकास परिषद्को गठन हुनेछ :-

(२) परिषद्मा देहायबमोजिमका सदस्यहरु रहनेछन् :-

(क)	प्रधानमन्त्री	-अध्यक्ष
(ख)	सवै विभागीय वा राज्यमन्त्री	-सदस्य
(ग)	राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्ष तथा सदस्यहरु	-सदस्य
(घ)	आयोगको अध्यक्ष	-सदस्य
(ङ)	सुदूरपश्चिम क्षेत्रबाट व्यवस्थापिका संसद्मा प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यहरु	-सदस्य
(च)	मुख्य सचिव, नेपाल सरकार	-सदस्य
(छ)	आयोगका सदस्यहरु	-सदस्य
(ज)	गभर्नर, नेपाल राष्ट्र बैंक	-सदस्इ

(झ) सचिव, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय -सदस्य
(ञ) सचिव, अर्थ मन्त्रालय -सदस्य
(ट) सचिव, उद्योग मन्त्रालय -सदस्य
(ठ) सचिव, ऊर्जा मन्त्रालय -सदस्य
(ड) सचिव, कृषि विकास मन्त्रालय -सदस्य
(ढ) सचिव, भौतिक योजना निर्माण तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय -सदस्य
(ण) सचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय -सदस्य
(त) सचिव, वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय -सदस्य
(थ) सचिव, शिक्षा मन्त्रालय -सदस्य
(द) सचिव, संस्कृतिक, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय -सदस्य
(ध) सचिव, संङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय -सदस्य
(न) सचिव, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय -सदस्य
(प) सचिव, सहरी विकास मन्त्रालय -सदस्य
(फ) सचिव, सिँचाई मन्त्रालय -सदस्य
(ब) सचिव, सूचना तथा सञ्चार मनत्रालय -सदस्य
(भ) सचिव, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय -सदस्य
(म) सचिव, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय -सदस्य
(य) विभिन्न क्षेत्र, वर्ग र समुदायको प्रतिनिधित्व हुने गरी सुदूरपशिचम क्षेत्रको विकासमा योगदान पु-याएका व्यक्तिहरु मध्येबाट कम्तिमा तीन महिला सहित आयोग द्वारा मनोनित -१० जना-सदस्य
(र) कार्यकारी निर्देशक -सदस्य-सचिव

10. **परिषद्को बैठक सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) परिषद्को बैठक वर्षको एकपटक बस्नेछ ।

(२) परिषद्को बैठक परिषद्को अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(३) परिषद्को वैठकको अध्यक्षता परिषद्को अध्यक्ष र निजको अनुपस्तिमा परिषद्को वरिष्ठ सदस्यले गर्नेछ ।

(४) परिषद्को बैठकमा सम्बद्ध पदाधिकारी तथा विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिन्छ ।

(५) परिषद्को निर्णय परिषद्को सदस्य -सचिवले प्रमाणित गर्नेछ ।

(६) परिषद्को बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि परिषद् आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

11. **सुदूरपश्चिम क्षेत्रको बिकास सम्बन्धी योजनाको स्वीकृति** : (१) आयोगले तयार गरेको योजनामा परिषद्मा छलफल भएपछि परिषद्को निर्देशन अनुसार नेपाल सरकारको स्वीकृतिको लागि पेश गरिनेछ ।

(२) नेपाल सरकारले सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा कुनै आयोजना सञ्चालन गर्दा, नयाँ योजना छनौट गर्दा वा कुनै आयोजनाको प्राथमिकीकरण गर्दा आयोगको सहमति लिनु पर्नेछ ।

(३) नेपाल सरकारले सुदूरपश्चिम विकास सम्बन्धी योजना तर्जुमा गर्दा र सोको कार्यान्वयन गर्दा आयोगसँग समन्वय गर्नुपर्नेछ ।

12. **मन्त्रालयगत तथा क्षेत्रीय योजना स्वीकृत गराउनु पर्ने** : (१) नेपाल सरकारबाट विनियोजन हुने रकम तथा बैदेशिक सहायताबाट सञ्चालन हुने योजना आयोगबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ। वैदेशिक सहायताबाट सञ्चालन हुने आयोजना अन्तर्गत विषयगत कार्यालयहरुले सुदूरपश्चिम क्षेत्र स्तरीय कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा आयोगसँग निकट रही गर्नुपर्नेछ र आयोगले वैदेशिक सहायता अन्तर्गत कुनै योजना सम्बन्धी काम गर्दा अर्थ मन्त्रालयको समेत स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका योजनाको तर्जुमा तथा स्वीकृती सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

13. **अनुगमन र मूल्यांकनको आधार र प्रक्रिया** : आयोगले तर्जुमा गरेको वा स्वीकृत गरेको योजनाको अनुगमन तथा मूल्याकन गर्ने आधार र प्रक्रिया तोकिए बमोजिम हुनेछ।

14. **समन्वय कायम गर्नुपर्ने** : (१) आयोगले योजनाको तर्जुमा, अनुगमन र मूल्यांकन गर्दा र त्यसको रणनीति तय गर्दा सम्बन्धित मन्त्रालय, आयोग वा सचिवालयसँग समन्वय गर्नेछ।

(२) आयोगले योजना तर्जुमा , अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्दा स्थानीय निकाय सम्बद्ध राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तथा निजी संघ संस्थाहरुसँग आवश्यक समन्वय गर्न सक्नेछ।

15. **पालना गनुपर्ने** : आयोगले योजनाको तर्जुमा, अनुगमन र मूल्याङकनका लागि निर्धारण गरेको नीति रणनीति तथा निर्देशनहरु योजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बद्ध सवै निकायहरुले पालना गर्नुपर्नेछ।

16. **पदावधि :** (१) अध्यक्ष तथा दफा ३ को उपदफा (२) को खण्ड -ख) बमोजिम नियुक्त सदस्यको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ र निजको पुनः नियुक्ति हुन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको पदावधि बाँकी रहेकै अवस्थामा आयोगका कुनै सदस्यको पद रिक्त रशन गएमा त्यसरी रिक्त रहन गएको स्थानमा बाँकी अवधिको लागि यस आदेशको अधीनमा रही नेपाल सरकारले अर्को सदस्य नियुक्ति गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले जुनसुकै बखत अध्यक्ष तथा सदस्यहरु हेरफेर गर्न सक्नेछ।

17. **पद रिक्त हुने अवस्था** : देहायका अवस्थामा सदस्यको पद रिक्त हुनेछ :

(क) निजको पदावधि पुरा भएमा,

(ख) निजले नेपाल सरकार समक्ष आफ्नो पदबाट राजीनामा दिएमा,

(ग) दफा १६ को उपदफा (३) बमोजिम नेपाल सरकारले हेरफेर गरेमा,

(घ) जिनमा दफा ४ बमोजिमको योग्यता कायम नरहेमा, वा

(ङ) निजको मृत्यु भएमा,

18. **अध्यक्ष तथा सदस्यको पारिश्रमिक र सुविधा :** (१) अध्यक्ष तथा सदस्यको पारिश्रमिक, दैनिक तथा भ्रमण भत्ता र सवारी सुविधा प्रधानमन्त्रीले अर्थ मन्त्रालयको सहमती लिई तोकेबमोजिम हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको पारिश्रमिक, दैनिक भ्रमण भत्ता र सवारी सुविधा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

19. **पूर्वस्वीकृति लिनु पर्ने** : (१) अध्यक्ष ता सदस्यले निजी कामको सिलसिलामा विदेश भ्रमण जानु पर्दा नेपाल सरकारको पूर्वस्वीकृती लिनुपर्नेछ ।

(२) आयोगको कामको सिलसिलामा नेपाल भित्र भ्रमण गर्नु पर्दा अध्यक्षले प्रधानमन्त्रीको स्वीृति र सदस्यले अध्यक्षको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

20. **आयोगको सचिवालय** : (१) आयोगको सचिवालय दिपायमा रहनेछ ।

(२) सचिवालयको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ ।

(क) आयोगले सम्पादन गर्ने काम कारवाहीमा आयोगलाई सहयोग पुर्‍याउने,

(ख) परिषद्को बैठकको लागि प्रस्ताव तयार गर्ने,

(ग) आयोगको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने,

(घ) परिषद्को सचिवालयको समेत काम गर्ने,

(ङ) तोकिएबमोजिमको अन्य काम गर्ने ।

21. **कार्यकारी निर्देशक :** (१) नेपाल सरकारले आयोगको सचिवालयमा कार्यकारी निर्देशकको रुपमा काम गर्ने प्रयोजनका लागि निजामती सेवाको कम्तिमा राजपत्राङ्कित प्रथम, श्रेणीको अधिकृतलाई तोक्नेछ ।

(२) यस आदेशमा अन्यत्र लेखिएका काम कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त कार्यकारी निर्देशकको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) सचिवालयको प्रशासकीय प्रमुखको रुपमा काम गर्ने,

(ख) सचिवालयको प्रशासकीय काम कारवाहीलाई व्यवस्थित गर्ने, गराउने,

(ग) प्रचलित कानून बमोजिम विभागीय प्रमुखको हैसियतले गर्नुपर्ने काम गर्ने,

(घ) तोकिएबमोजिमका अन्य काम गर्ने गराउने,

22. **कर्मचारी तथा बजेट सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) आयोगमा आवश्यक संख्यामा कर्मचारीहरु रहनेछन् ।

(२) आयोगको लागि आवश्यक पर्ने कर्मचारीहरु नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउनेछ । आयोगको सचिवालयका लागि आवश्यक पर्ने कर्मचारीहरु नेपाल सरकारले काजमा खटाउन सक्नेछ । कर्मचारी सम्बन्धी अन्य व्यवस्था नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(३) आयोगले आवश्यक सम्झेको क्षेत्रमा अवधि किटान गरी विज्ञ व्यक्तिको सेवा लिन सक्नेछ ।

(४) आयोगको लागि आवश्यक बजेट नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउनेछ ।

23. **अधिकार प्रत्यायोजन** : आयोगले यस आदेशबमोजिम आफुलाई प्राप्त अधिकार मध्ये आवश्यकताअनुसार केही अधिकार अध्यक्ष, सदस्य, कार्यकारी निर्देशक वा कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

24. **नेपाल सरकारसँग सम्पर्क** : आयोगले नेपाल सरकारसँग सम्पर्क राख्दा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय मार्फत् राख्नु पर्नेछ । तर, आयोगले दातृ निकायसँग सम्पर्क राख्दा अर्थ मन्त्रालय मार्फत राख्नु पर्नेछ ।

25. **प्रतिवेदन पेश गर्ने** : (१) आयोगले वर्ष भरमा आफूले सम्पादन गरेका मुख्यमुख्य काम कारवाहीहरु स्वीकृत गरेको योजना तथा कार्यक्रम र सोअनुसार क्षेत्रगत निकायबाट भएका काम तथा प्राप्त उपलब्धी समेत समावेश भएको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी नेपाल सरकार सम्क्ष प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदन आयोगले आवश्यकताअनुसार सार्वजनिक गर्नेछ ।

26. **निर्देशिका र कार्यविधि बनाउन सक्ने** : यस आदेशको उद्देश्य पूर्तिको आयोगले आवश्यक निर्देशिका र कार्यविधि बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

सुदूरपश्चिम विकास आयोग -गठन तथा कार्य सञ्चालन) (पहिलो संशोधन) आदेश, २०७१

सुदूरपश्चिम विकास आयोग -गठन तथा कार्य सञ्चालन) आदेश, २०६९ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपाल सरकारले यो आदेश जारी गरेको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस आदेशको नाम सुदूरपश्चिम विकास आयोग -गठन तथा कार्य सञ्चालन) (पहिलो संशोधन) आदेश, २०७१ रहेको छ ।

(२) यो संशोधन आदेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **सुदूरपश्चिम विकास आयोग -गठन तथा कार्य सञ्चालन) आदेश, २०६९ को दफा २ मा संशोधन:**

सुदूरपश्चिम विकास आयोग -गठन तथा कार्य सञ्चालन) आदेश, २०६९ (यस पछि मूल आदेश भनिएको) को दफा २ को खण्ड (च) को सट्टा देहायको खण्ड (च) राखिएको छ ।

(च) "सुदूरपश्चिम क्षेत्र" भन्नाले सुदूरपश्चिमका डोटी, अछाम, बाजुरा, बझाङ्ग, डडेल्धुरा, बैतडी, दार्चुला, कैलाली र कञ्चनपुर जिल्ला सम्झनु पर्छ ।

३. **मूल आदेशको दफा ३ मा संशोधन :** (१) मुल आदेशको दफा ३ को

(१) उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएको छ ।

(२) आयोगमा देहाय बमोजिमको अध्यक्ष र सदस्य रहने छन् :

(क) राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्यहरु मध्येबाट नेपाल सरकारले तोकेको एक जना सदस्य -अध्यक्ष

(ख) सुदूरपश्चिम क्षेत्रका स्थायी बासिन्दाहरु मध्येबाट प्रतिनिधित्व हुने गरी नेपाल सरकारबाट मनोनित पाँच जना - सदस्य

(ग) सचिव, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य

(घ) सचिव, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय - सदस्य

(ङ) प्रतिनिधि, गरिवी निवारण कोष - सदस्य

(च) कार्यकारी निर्देशक - सचिव

(२) उपदफा (२) पछि देहायको उपदफा (२क) थपिएको छ,

(२क) यो आदेशमा अन्यत्त जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो दफा प्रारम्भ भएपछि दफा ३ को उपदफा (२) को साविकको खण्ड (क) र (ख) बमोजिम नियुक्त आयोगका अध्यक्ष र सदस्यहरु स्वतः पदमुक्त भएको मानिनेछ ।

(३) उपदफा (३) को सट्टा देहयको उपदफा (३) राखिएको छ,

(३) कार्यकारी निर्देशकले आयोगको पूर्णकालीन पदाधिकारीको रुपमा कार्य गर्नेछ ।

४. **मूल आदेशको दफा ४ झिकिएको** : मुल आदेशको दफा ४ झिकिएको छ ।

५. **मुल आदेशको दफा ९ मा संशोधन** : मुल आदेशको दफा ९ को उपदफा (१) को खण्ड (म) झिकिएकोछ ।

६. **मुल आदेशको दफा १६ मा संशोधनः** मूल आदेशको दफा १६ को उपदफा (१) मा रहेका “अध्यक्ष तथा” भन्ने शब्दहरु झिकिएका छन् ।

७. **मूल आदेशको दफा १८ मा संशोधन :** मूल आदेशको दफा १८ को (१) दफा शीर्षकमा रहेका “अध्यक्ष तथा” शब्दहरु झिकिएका छन् ।

(२) उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ, "“ (१) दफा ३ को उपदफा (२) को खण्ड (ख) बमोजिमका आयोगका सदस्यको दैनिक तथा भ्रमण भत्ता नेपाल सरकारका विशिष्ट श्रेणीका अधिकृत सरह हुनेछ । ”

(३) उपदफा (२) झिकिएको छ ।